

Teamgids rekenen-wiskunde

WIJZER IN HET CURRICULUM

Bijeenkomst 2

DE BASISVAARDIGHEDEN
IN KAART BRENGEN

Verantwoording

2024 SLO, Amersfoort

Mits de bron wordt vermeld, is het toegestaan zonder voorafgaande toestemming van de uitgever deze uitgave geheel of gedeeltelijk te kopiëren en/of verspreiden en om afgeleid materiaal te maken dat op deze uitgave is gebaseerd.

Auteurs:

Jaccoline Klein, Inge Jansen en Liesbeth Pennewaard

Informatie

SLO

Postbus 502, 3800 AM Amersfoort

Telefoon (033) 4840 840

Internet: www.slo.nl

E-mail: info@slo.nl

AN

1.8094.875

Agenda bijeenkomst 2

Tijdens de vorige bijeenkomst heb je naar richtinggevende uitspraken van experts gekeken met je team, een eigen voorkeur uitgesproken en je hebt leren werken met het spinnenweb. Je hebt ook al een draad van het spinnenweb ingevuld. Tijdens deze bijeenkomst werk je met je team verder aan het in kaart brengen van de huidige en gewenste situatie.

In bijeenkomst 3 neem je de stem van je leerlingen mee. Dan ben je klaar voor de analyse. Je maakt samen keuzes op basis van voorbeelden die we je aanreiken.

1. Wat ben je te weten gekomen?

(10 minuten)

Voordat je elkaar inspireert met mooie ideeën over effectieve differentiatie, schrijf je eerst voor jezelf in steekwoorden op wat je graag wil zeggen. Daarvoor krijg je hieronder drie vragen.

1. Dit doe ik al

Ben je iets tegengekomen wat je al in je lespraktijk doet? Laat jij bijvoorbeeld leerlingen van verschillende niveaus samenwerken in de reken-wiskundeles?

2. Dit ga ik doen

Waar werd je zo enthousiast van dat je het vandaag eigenlijk al het liefst wil doen? Bijvoorbeeld leerlingen zelf mee laten denken over het volgen van verlengde of klassikale instructie.

3. Dit wil ik ook, maar nu nog niet

Wat is nog een brug te ver, maar breng je wel alvast in potlood in kaart? Bijvoorbeeld de ambitie om iedere les een hogere orde-denkvraag toe te voegen om alle leerlingen uit te dagen.

Je kunt je gedachten op de kaartjes in bijlage 12 schrijven. Gebruik zoveel kaartjes als nodig. Elke gedachte verdient een eigen kaartje. Neem hiervoor vijf tot tien minuten.

Werk je graag in tweetallen, dan kan dat natuurlijk ook.

Ben je klaar? Dan snel naar agendapunt 2.

Misschien had je dit liever gedaan met de expertuitspraak waar je met je team voor wilt gaan. Dat kan natuurlijk. Neem die uitspraak dan vanaf dit agendapunt gelijk mee. Of kies ervoor om het later te doen.

2. Wat ga je meenemen?

(20 minuten)

Verzamel alle kaartjes van alle teamleden en groepeer ze per vraag.

Is het een mooie verzameling? En welke neem je mee in de analyse?

Bespreek de kaarten door meerdere gespreksrondes te voeren, of kies voor een eigen aanpak. Waar het om gaat is dat je de ideeën waar je team voor gaat verzamelt en op de kaarten van bijlage 13 schrijft. Je legt ze in het midden op het spinnenweb bij de uitspraak van de expert. Dan kun je verder met het neerleggen van de bewijsstukken van het onderwijs zoals je het nu uitvoert.

3. Het reken-wiskundeonderwijs dat je uitvoert in kaart brengen

(30 minuten)

Je hebt de kaarten van de onderwijsrollen al klaar. Voor vandaag heb je de bewijsstukken die een goed beeld vormen van je huidige reken-wiskundeonderwijs meegenomen voor de volgende zes draden:

- Waartoe leren zij?
- Wanneer leren zij?
- Waarmee leren zij?
- Met wie leren zij?
- Waar leren zij?
- Hoe wordt hun leren getoetst/gemonitord?

Pak het kleed er weer bij en leg de bewijsstukken samen op de juiste plek op het spinnenweb.

Neem even de tijd om per draad te bekijken of de materialen daadwerkelijk een goed beeld schetsen van je uitgevoerde curriculum. Kijk dan ook even naar bijlage 11.

Ben je het met elkaar eens? Dan ben je bijna klaar met het voorwerk. Nog even de volgende twee zaken regelen:

- meer detail aanbrenge bij vier draden
- het verhaal van de leerlingen inbrengen

4. Meer detail aanbrenge

(15 minuten)

De bewijsstukken van de volgende vier draden verdienen nog wat meer specificatie:

- Met wie leren zij?
- Waar leren zij?
- Hoe wordt hun leren getoetst/gemonitord?
- Wie begeleidt hen bij het leren?

Dat is je volgende stap. Je begint met de draad – Met wie leren zij?

Veronderstel dat er drie kaarten liggen:

1. alleen
2. tweetallen
3. niveaugroepen

Schrijf op elk bewijsstuk hoeveel procent van de tijd leerlingen in die samenstelling leren. Het gaat om een inschatting. Bijvoorbeeld: leerlingen besteden ongeveer 75 procent van de tijd aan alleen werken, 10 procent van hun tijd in tweetallen en 15 procent in niveaugroepen.

Deze verdeling in tijd doe je ook voor elke leeromgeving bij de draad 'waar leren zij?' en voor elke onderwijsrol bij 'wie begeleidt hen bij het leren?'

Bij de draad toetsing maak je eerst stapels van soorten toetsen. Een stapel voor meerkeuzetoetsen, een stapel voor vaardigheidstoetsen... Vervolgens geef je een percentage aan elk type toets. Bijvoorbeeld 25 procent van onze toetsen zijn meerkeuzetoetsen, 40 procent zijn vaardigheidstoetsen...

Nog even een checkvraag: komt het beeld van wat er nu ligt overeen met hoe jullie het onderwijs uitvoeren? Is het realistisch, gaat het in de praktijk echt zo? Is het antwoord op deze vraag een volmondig 'ja'? Dan kun je door.

De kans bestaat natuurlijk dat je dingen ziet die je wilt aanpassen. Maar wacht daar nog even mee. De volgende keer is daar ruimte voor. We gaan ervan uit dat je dingen ziet waar je trots op bent en die je wilt behouden.

Dan is het nu tijd voor een foto, niet van je team of een selfie, dat mag natuurlijk ook, maar van het mooi gevulde spinnenweb. Zo weet je de volgende

keer wat je waar op het spinnenweb hebt neergelegd. Dan ga je met wat er nu ligt een stapje verder.

5. Alvast wat inspiratie

(5 minuten)

Duurt het je te lang en wil je morgen alvast wat uitproberen? Laat je dan inspireren door deze '[uitdagings](#)': uitdagende opdrachten voor excellente leerlingen in groep 6-8, waar je de hele klas bij betrekt. Wie probeert wat uit?

6. Praktijkopdracht voorbereiden

(10 minuten)

Je eindigt vandaag met het organiseren en plannen van de praktijkopdracht die je tussen deze en de volgende bijeenkomst uitvoert. De praktijkopdracht bestaat uit het interviewen van je leerlingen.

Ook hier geldt dat je beide expertuitspraken, die van ons en van jou, als uitgangspunt meeneemt.

Met de vragen die voor je klaar staan krijg je zicht op hoe leerlingen aankijken tegen het reken-wiskundeonderwijs dat je verzorgt. Het gaat dan over deze twee draden:

- Hoe leren zij?
- Wat leren zij?

De vragen waaruit je kunt kiezen staan voor je klaar in bijlage 14. Verdeel de vragen en de groepen naar eigen inzicht. Stem je ze wel even af op de leeftijd van je leerlingen? Pas ook gerust de taal aan je leerlingen aan.

De opbrengsten van de interviews beschrijf je aan de hand van onderstaande vragen op de kaarten in bijlage 15.

1. Wat is het belangrijkste punt dat jouw leerlingen aangaven?
2. Wat is het een na belangrijkste punt dat jouw leerlingen aangaven?
3. Welke opmerking van die ene leerling wil je zeker meenemen?
4. Is er nog iets gezegd wat een plek verdient?

De opbrengsten van de interviews neem je mee naar de derde bijeenkomst.

Laat je opbrengsten uit de interviews lezen door je leerlingen. Heb je goed verwoord wat ze je hebben verteld?

7. Kun je er geen genoeg van krijgen?

We geven elke bijeenkomst verdiepend lees-, luister- of kijkvoer. Dit is een persoonlijke keuze. We komen hierop niet terug tijdens de bijeenkomsten.

Om te lezen

Wil je inspiratie opdoen hoe je kunt werken aan basisvaardigheden rekenen-wiskunde? Lees dan de Didactief Special [De basis op orde](#).

Om te kijken

Bekijk op Didactief Online de webinar [Leer ze rekenen](#). Ronald Keijzer vertelt over belangrijke bevindingen uit wetenschappelijk onderzoek naar reken-wiskundeonderwijs.

Om te luisteren

In deze [Tijpcast](#) hoor je hoe basisschool de Ark elke dag de basis op orde brengt met een gevarieerd en divers palet aan activiteiten.

Hoe maak je een curriculum? Deze meer algemene [podcast](#) over curriculumontwikkeling met Jan van de Akker is zeker de moeite waard.

Overzicht van de benodigdheden

Bewaak jij de agenda?

Dan ben jij de persoon die de bijeenkomsten voorbereidt. Verder zorg je dat:

- je drie bijeenkomsten van anderhalf tot twee uur organiseert met drie weken ertussen om de praktijkopdracht te kunnen uitvoeren;
- alle bijlagen van de agenda bij de hand zijn tijdens de bijeenkomst zoals beschreven.

Je staat er niet alleen voor

Je bent als team samen verantwoordelijk voor het doorlopen van het proces en de opbrengsten ervan.

Agendapunten	Duur	Doel	Bijlagen
<i>bijeenkomst 1</i>			
1. <i>Wat ben je te weten gekomen?</i>	10 min	Met elkaar delen wat je hebt geleerd over effectieve differentiatie	Bijlage 12: Zo veel als nodig printen
2. <i>Wat ga je meenemen?</i>	20 min	Als team bespreken wat je oppakt	Bijlage 13: Zo veel printen als nodig
3. <i>Het rekenwiskundeonderwijs dat je uitvoert in kaart brengen</i>	30 min	Met elkaar het onderwijs dat je uitvoert in kaart brengen	Bijlage 11: 1 x printen
4. <i>Meer detail aanbrenge</i>	15 min	Bij vier draden meer detaillering aanbrenge	
5. <i>Alvast wat inspiratie</i>	5 min	Wat je nu al zou kunnen doen	
6 <i>Praktijkopdracht voorbereiden</i>	10 min	Leerlingeninterviews voorbereiden	Bijlage 14: 1 x printen p.p. Bijlage 15: 1 x printen p.p.